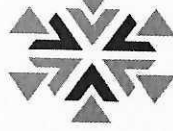

Crna Gora

DEGENIJA
OBNOVE
NEZAVISNOSTI
HILJADU GODINA
DRŽAVNOSTI
2016

Da je vječna Crna Gora

VLADA CRNE GORE
MINISTARSTVO FINANSIJA

Broj: 03-9096/1

Podgorica, 13.06.2016. godine

MINISTARSTVO PRAVDE

-n/r ministra, g-dina Zorana Pažina-

Poštovani,

Povodom akta broj: 01-5356/16 od 07. juna 2016. godine, kojim se traži saglasnost na Predlog strategije informaciono-komunikacionih tehnologija pravosuđa 2016-2020, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na osnovu uvida u tekst Predloga strategije i Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Dostavljena strategija usmjerena je na reformu pravosuđa uz primjenu informaciono-komunikacionih tehnologija, što će pozitivno uticati na efikasnost u radu pravosudnih organa. Takođe, tačna procjena troškova implementacije strategije će biti poznata kroz Akcioni plan, dok su za sada procjene takve da bi implementacija ove Strategije zahtijevala izdvajanje od 5.647.000,00€.

Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti definisan je limit potrošnje kao maksimalan nivo budžetske potrošnje koji je obavezujući za prvu, a indikativan za naredne dvije godine. Uzimajući u obzir navedeno, Ministarstvo pravde, kao i ostali nosioci aktivnosti, dužni su planirati sredstva do nivoa planiranog limitima potrošnje.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta načelno je saglasno sa Predlogom strategije informaciono-komunikacionih tehnologija pravosuđa 2016-2020, uz obavezu da se budžetska sredstva potrebna za implementaciju Strategije prilagode sredstvima opredijeljenim nosiocima aktivnosti godišnjim zakonima o budžetu.

S poštovanjem,

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo pravde

NAZIV PROPISA

Predlog strategije informaciono-komunikacionih tehnologija pravosuđa 2016-2020

1. Definisane problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Vlada Crne Gore je započela reformu pravosudnog sistema 2000 godine, u cilju jačanja efikasnosti i izgradnje administrativnih kapaciteta u pravosuđu. Naime, pravosuđe kao jedan od važnih stubova demokratskog društva, ima zadatak da utvrdi istinu i sporove rješava pravično i efikasno, a sve u cilju jačanja pravne sigurnosti, većeg povjerenja građana u pravosudni sistem i zaštite ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Radi obezbjeđenja kontinuiteta reformskih procesa, a imajući u vidu značaj ove oblasti, kao jednog od ključnih segmenata informacionog društva uopšte, donijeta je IKT Strategija u oblasti pravosuđa, za period 2011-2014 godina. Pomenutom Strategijom su učinjeni bitni koraci ka modernizaciji IKT sistema u pravosuđu, i postignuti važni rezultati, a ciljevi su uglavnom i realizovani. Međutim, u vremenu ubrzanog razvoja i sve šire zastupljenosti informaciono-komunikacionih tehnologija neophodan je dalji razvoj pravosuđa, sa akcentom na dubljoj implementaciji IKT-a.

Strategijom razvoja informacionog društva za period od 2012-2016 godine dat je okvir za unapređenje informacionog društva s jasnom vizijom. Crna Gora - digitalno društvo! Crna Gora je država koja prepoznaje društveni i ekonomski potencijal IKT-a, i s tim u vezi treba da nastavi kontinuitet informatičkog razvoja.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

U vremenu ubrzanog razvoja i sve šire zastupljenosti informaciono-komunikacionih tehnologija pokazao se kao neophodan dalji razvoj pravosuđa, sa akcentom na dubljoj implementaciji IKT-a. Shodno tome pristupilo se izradi nove Strategije informaciono-komunikacionih tehnologija pravosuđa za period 2016-2020 (u daljem tekstu Strategija).

Cilj uvođenja jedinstvenog informacionog sistema je da se optimizuju vremenski resursi, racionalizuju finansijski i kadrovski resursi, automatizuju procedure i neutrališe koliko je moguće uticaj ljudskih faktora na efikasnost, zatim da se u najvećoj mogućoj mjeri izbjegne papirna dokumentacija (koncept „Pravosuđe bez papira“), omogućiti elektronska razmjena podataka i dokumenata između pravosudnih institucija i drugih državnih i međunarodnih institucija. Razvojem i implementacijom jedinstvenog informacionog sistema se mora omogućiti i veća transparentnost rada pravosudnih institucija i lakši pristup pravdi kroz dostupnost elektronskih i multimedijalnih kanala komunikacije sa građanima i javnosti uopšte. On-line dostupnost pravnih informacija nosiocima pravosudnih funkcija i široj pravnoj zajednici, te primjena modernih tehnika učenja kao npr. učenje na daljinu će doprinijeti povećanju kvaliteta njihovog rada.

Cilj ove Strategije je da omogući pripremu pravosudnog sistema za nove izazove u skladu sa evropskim standardima i vrijednostima. Dalje, ova Strategija treba da obezbijedi kontinuitet i proširi obim primjene informaciono-komunikacionih tehnologija, jer razumijevanje sopstvenog napretka uvođenjem modernih informaciono-komunikacionih tehnologija u pravosuđe i u cjelokupno društvo, treba da prati pomake koje

su ostale evropske zemlje postigle u ovoj oblasti. Ovako sagledavanje stanja treba da omogući poređenja saznanja i preuzimanje drugih, naprednih iskustava, pristupa i inicijativa na ovom polju, što na kraju Crnoj Gori obezbjeđuje ravnopravan položaj u ovoj važnoj oblasti u odnosu na druge države.

Pravosudni informacioni sistem prepoznat je kao sistem od posebnog značaja za crnogorsko društvo i napredak Crne Gore na putu EU integracija. Poseban značaj ovog sistema je dat i kroz Akcioni plan za Poglavlje 23, u kojem su prepoznate brojne mjere koje se odnose na jačanje nezavisnosti pravosuđa i vladavinu prava, i koje sadrže obavezu unapređenja informacionog sistema pravosuđa kako bi se osigurala kvalitetna pravosudna statistika i vodile evidencije kako je to zakonom propisano.

U izvještaju o Crnoj Gori za 2015. godinu je naročito istaknuto: „Pravosudni informacioni sistem koriste svi sudovi za praćenje predmeta, za neke aspekte upravljanja predmetima i komunikaciju sa strankama. PRIS takođe sakuplja sveobuhvatne statističke podatke, koji se unose u godišnje izvještaje o radu sudova. Međutim, sistem ima bezbjednosne propuste i ne funkcioniše pouzdano van Podgorice, djelimično zbog slabe mrežne povezanosti. Osim toga, sistemu nedostaje podrška jasnog institucionalnog okvira i još uvijek nije dovoljno razvijen što se tiče tužilačke službe.“ Takođe, dalje se navodi da „Pravosudni informacioni sistem (PRIS), nema dovoljnu podršku u smislu ljudskih kapaciteta i finansijskih resursa. Crna Gora se u potpunosti oslanja na donacije za održavanje i ažuriranje PRIS-a i sistem više nije održiv s tehničke tačke gledišta.“

Sprovođenje ciljeva iz ove Strategije će dati značajan doprinos izgradnji vrijednosti pravne sigurnosti potrebne za ostvarivanje ekonomskog rasta (Justice for Growth) i ostvarivanje prava građana (Justice for Citizens), te doprinijeti naporima Crne Gore da dostigne zahtijevane standarde u procesu pridruživanja Evropskoj Uniji.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

Imajući u vidu kompleksnost realizacije Strategije, odnosno njene pune implementacije, kao i činjenicu da se informacioni sistem koji nastaje na njenim osnovama, usklađuje sa potrebama internih i vanjskih korisnika sistema, potrebno je nastaviti sa daljim unaprijeđenjem normativnog okvira u cilju efikasnijeg postupanja pravosudnih organa kroz racionalizaciju pravosudne mreže, unapređenje upravljanja i automatizaciju poslovnih procesa. Takođe se nameće i potreba uspostavljanja čitavog niza pravnih i tehničkih mehanizama za realizaciju elektronskih (e-justice) servisa namjenjenih građanima, elektronske razmjene podataka između pravosudnih organa Crne Gore i drugih državnih i međunarodnih sistema.

Krajni cilj kojim će svi postupci, aktivnosti i radnje biti realizovane je „Pravosuđe bez papira“. Međutim, da bi se ovaj cilj ostvario neophodno je Strategiju uspješno realizovati, pažljivim određivanjem rokova za realizaciju pojedinih aktivnosti i obezbjeđenjem neophodne finansijske podrške tokom trajanja realizacije Strategije.

Ključni ciljevi ove Strategije će biti ostvareni kroz realizaciju strateških programa grupisanih u 7 stubova i to: Razvoj i implementacija softverskih rješenja jedinstvenog informacionog sistema, ISP u službi jačanja analitičko-statističkih kapaciteta pravosuđa Crne Gore, Razmjena podataka između ISP i vanjskih sistema, Uspostavljanje elektronskih servisa za građane, pravna lica, institucije i međunarodne organizacije, IKT infrastruktura, Bezbjednost ISP-a i Upravljačka struktura i ljudski resursi.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Upotrebom informaciono-komunikacione tehnologije će se unaprijediti efikasnost, transparentnost i odgovornost rada pravosudnih organa, te olakšati pristup pravdi građana Crne Gore.

Implementacijom Strategije će se uspostaviti moderan i potrebama korisnika prilagođen, jedinstveni informacijski sistem pravosuđa Crne Gore koji će biti instrument u službi jačanja administrativnih kapaciteta pravosuđa, povećanja njegove efikasnosti, efikasnijeg pružanja podataka i usluga institucijama i građanima, efikasnije saradnje sa drugim pravosudnim sistemima, institucijama Evropske unije, njenih članica i međunarodnim organizacijama.

Strategijom se ne zalazi u dio biznis barijera

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

U sklopu projekta koji Ministarstvo pravde sprovodi u saradnji sa UNDP, uz podršku Vlade Norveške „Jačanje efikasnosti pravosuđa u Crnoj Gori“ izrađena je tabela u kojoj je data gruba procjena troškova angažmana ljudskih resursa vanjskog razvoja softverskih rješenja, implementacije i obuke korisnika, nabavke potrebne IKT opreme i softverskih licenci, kao i drugih troškova koji će nastati implementacijom ove Strategije. Gruba procjena je urađena na osnovu dostupnih ulaznih podataka i iskusnih procjena istorijskih troškova u ranijim fazama implementacije PRIS-a ili procjena ovih aktivnosti sprovedenih u zemljama iz okruženja.

Tačna procjena svih gore navedenih troškova će biti data kroz prateći Akcioni plan za implementaciju Strategije, čije donošenje je planirano nakon njenog donošenja, a najkasnije do kraja jula 2016. godine.

Tabelarna gruba procjena troškova koji će nastati implementacijom ove Strategije:

Vrsta troška	Ukupni troškovi (€)
Ljudski resursi	1 752 000,00
Outsourcing - razvoj i nadogradnja ISP-a (podsistemi, BI, nadgradnja web portala, el arhiviranje)	400 000,00
Troškovi implementacije i obuke korisnika	100 000,00
IKT oprema i softverske licence	3 195 000,00
ISO 27000 implementacija	200 000,00
Ukupno	5.647.000,00

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Predlog Strategije predstavlja rezultat rada predstavnika Ministarstva pravde, sudova, Državnog tužilaštva, Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija i Ministarstva za informaciono društvo i

telekomunikacije, a koji je podržan projektom koji finansira Vlada Kraljevine Norveške „Jačanje efikasnosti pravosuđa u Crnoj Gori“. Dokument izražava aspiraciju rada, a razrada konkretnih mjera i aktivnosti će biti navedena u Akcionom planu. U izradi Predloga Strategije participirali su nacionalni ekspert, kao i dva međunarodna eksperta, koji su angažovani u okviru navedenog projekta. Predlog Strategije je usaglašen kako sa zainteresovanim stranama (Sudskim i Tužilačkim savjetom i Ministarstvom za informaciono društvo i telekomunikacije), tako i sa donatorom, kao i sa Evropskom Komisijom.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Osnovni cilj Strategije za razvoj IKT u pravosuđu 2016-2020 odnosi se na implementaciju novog integrisanog informacionog sistema pravosuđa, koji treba da se sprovede kroz trogodišnji projektni zadatak. Nakon usvajanja Strategije, Ministarstvo pravde će, do kraja jula 2016. godine, izraditi Akcioni plan za implementaciju Strategije, što će predstavljati i monitoring alat.

U Aneksu 2 Strategije data su Pravila upravljanja i preporuke za realizaciju Akcionog plana za implemetaciju Strategije, odnosno u cilju bolje kontrole implementacije Strategije i adekvatnog reagovanja na moguće nepovoljne situacije, u Aneksu je definisana i početna tabela rizika uz predlog načina za prevazilaženje i smanjenje rizika.

MINISTAR
Zoran Pažin

Podgorica, 9 jun 2016. godine